

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 27 stycznia 2024 r.

ZP-KNPS.431.6.60.2023.MB1

Pani
Katarzyna Starzyńska
Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Głuszycy

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 12, 13 grudnia 2023 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285) zespół kontrolerów: Monika Broniszewska – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Anita Denes-Ziemkiewicz – inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Głuszycy zwanym dalej „OPS” lub „Ośrodkiem”, z zakresu realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 12 grudnia 2023 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 czerwca 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półrocze 2023 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Katarzyna Starzyńska zatrudniona na stanowisku Dyrektora OPS w Głuszycy, która ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w tym okresie.

Podpisany w dniu 10.01.2024 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Głuszycy w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z ustawy.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 10, 11, 12, 14, 16, 17, 18, 19 i 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowywania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania zgodnie z art. 16a oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz usług sąsiedzkich (pkt 11),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych (pkt 12),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Ustalono, że Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Głuszycy na podstawie Zarządzeń Burmistrza Głuszycy wydaje decyzje administracyjne potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2561 ze zm.).

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 6, 7, 8, 9, 15 i 16a ustawy nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka w okresie objętym kontrolą nie informowano o potrzebach/nie złożono wniosków o udzielenie pomocy w formie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9),
- sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a),

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 3, 3a, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych (pkt 1),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowania do nich osób wymagających opieki (pkt 3),
- opracowywania i realizacji projektów socjalnych (pkt 3a),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 4),

- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (pkt 5).

Gmina nie posiada na swoim terenie domów pomocy społecznej o zasięgu gminnym. Osoby z terenu Gminy Głuszycy wymagające umieszczenia w domu pomocy społecznej kierowane są do placówek odpowiedniego typu, zlokalizowanych najbliżej miejsca ich zamieszkania. Natomiast Gmina Głuszycy na swoim terenie prowadzi Dzienny Dom Senior+ oraz Klub „Senior+”, oba zlokalizowane przy ul. 11 Listopada 6A, 58-340 Głuszycy.

Gmina Głuszycy nie realizuje zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2, 2a, 3b ustawy dotyczących przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze, organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich oraz przyznawania i realizacji usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej, gdyż jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6 i 9 ustawy, dotyczące:

- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9).

Zadania z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 5, 7 i 8 ustawy dotyczące:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiolową lub ekologiczną (pkt 4),

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8),

nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Dyrektor OPS, w okresie objętym kontrolą na terenie Gminy nie było zgłoszeń/wnioseków o taką pomoc.

Gmina Głuszycza nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi(art. 18 ust. 1 pkt 5). Jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka na terenie powiatu wałbrzyskiego funkcjonuje jeden Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Wałbrzychu oraz Warsztaty Terapii Zajęciowej, ze wsparcia którego mogą korzystać osoby z zaburzeniami psychicznymi z terenu gminy Głuszycza.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Głuszycy koordynował realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy).

Dyrektor OPS nie wytaczał powództw o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy. Jednakże osobom zgłaszającym się do Ośrodka udzielano niezbędnych informacji o sposobie ich wytaczania, udostępniano druki oraz w razie potrzeby pomagano w skompletowaniu wniosków i przesyłano je do właściwych organów (art. 110 ust. 5 ustawy).

W okresie objętym kontrolą OPS nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami. W Ośrodku działa Punkt Informacji dla osób Niepełnosprawnych, gdzie udzielana jest kompleksowa pomoc dla osób zgłaszających się. Osoby te informowane są m.in. o możliwości ustalenia stopnia niepełnosprawności w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Wałbrzychu i idących za tym uprawnieniami do korzystania ze świadczeń z zakresu pomocy społecznej. Punkt realizuje zadanie informowania: o aktualnych programach PFRON, o nowelizacji aktów prawnych, dotyczące przysługujących świadczeń, udzielania porad i wspierania osób niepełnosprawnych. Na bieżąco dystrybuowane są ulotki informujące co przysługuje osobom niepełnosprawnym. Ośrodek udostępnia osobom zainteresowanym stosowne druki i formularze zarówno z PFRON jak i ZUS.

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Głuszycy składał Radzie Miejskiej coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Dyrektor OPS w Głuszycy spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 400 zł wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni terenowi zatrudnieni w OPS. Jak oświadczył Dyrektor Ośrodka ww. dodatek nie był wliczany do kwoty minimalnego wynagrodzenia pracowników socjalnych.

W aktach personalnych pracowników socjalnych Ośrodka znajdują się stosowne pisma o przyznaniu powyższego dodatku oraz podpisane zakresy czynności.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje obszar Gminy Głuszycza zamieszkały na dzień 31.10.2023 r. przez 7 856 mieszkańców, w tym 210 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Głuszycy na dzień kontroli zatrudnionych było 4 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy, realizujących pracę socjalną.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W przypadku OPS w Głuszycy powyższy wskaźnik został spełniony w stosunku do liczby ludności gminy.

W okresie od 24.02.2022 r. do 12.12.2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Głuszycy w związku z ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa realizował:

1) jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł w oparciu o art. 31 specustawy,

- 2) pomoc doraźną w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przez okres nie dłuższy niż 2 miesiące w oparciu o art. 48b ustawy,
- 3) posiłki dla dzieci i młodzieży na podstawie decyzji administracyjnej w oparciu o art. 48b ustawy,
- 4) zasiłki okresowe,
- 5) zasiłki celowe.

W kontrolowanej jednostce w trakcie czynności kontrolnych nie stwierdzono uchybień ani nieprawidłowości w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, w związku z tym nie wydaje się zaleceń pokontrolnych.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Burmistrz Głuszycy
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontrola i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej
Ewelina Zygmunt
Ewelina Zygmunt

